

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	242 «Туризм»
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	3.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен

Автор курсу та лектор:

д.геогр.н., професор Заваріка Галина Михайлівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри міжнародної економіки і туризму

посада

Dgalina_10@ukr.net	+38- 0952081277	Viber за номером телефону	Viber за номером телефону
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Мета лекційних занять: отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань у сфері теорії і методології туристично-країнознавчих досліджень та туристичного ресурсознавства, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в країнах світу.

Метою самостійної роботи за дисципліною є закріплення теоретичних знань і набуття практичних умінь і навичок із відповідних розділів предмета, ознайомлення студентів з особливостями теоретико-методологічних засад туристичного країнознавства; особливостей методології та методики проведення географічних досліджень у сфері туризму; туристичного ресурсознавства та застосування регіонального підходу до географічної характеристики природних та культурно-історичних ресурсів туризму.

Результати навчання:

Знання: Знати:

- основні категорії туристичного країнознавства,
- етапи формування і сучасний стан досліджень у туристичному країнознавстві,
- закономірності просторової організації туристичної індустрії у найважливіших регіонах і країнах світу,
- основні сегменти ринку міжнародного туризму, їх функціонування у різних країнах,

- значення туризму у національному господарстві і світовій економіці,
- особливості державної політики у сфері туризму;

Вміння: Вміти

- використовувати методи туристсько-країнознавчих досліджень,
- характеризувати особливості функціонування туристської індустрії у різних державах і регіонах,
- аналізувати кількісні і якісні показники стану окремих сегментів туристської індустрії.

Передумови до початку вивчення:

Вивчення дисципліни тісно пов'язано з усіма дисциплінами географічного блоку, а також буде сприяти більш якісному освоєнню студентами напряму підготовки «Туризм» комплексу фахових дисциплін з організації туризму, менеджменту і маркетингу в туризмі тощо.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни — є надання майбутнім фахівцям комплексу знань про особливості територій країн та їх ресурсів щодо можливості їх використання в туристичній діяльності.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

ФК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

ФК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

ФК17. Здатність оцінювати регіональні туристичні ресурси та використовувати їх у процесі популяризації національного туристичного продукту

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

Продемонстровані здобувачами вищої освіти знання, уміння, комунікативні здібності,

самостійність і відповідальність в прийнятті рішень складаються в інтегрований програмний результат навчання ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів, ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору, ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території, та ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття, що зв'язані з дисципліною «Туристичне країнознавство» в освітній програмі за спеціальністю 242 «Туризм».

Структура курсу

	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Країнознавство у сфері туризму	Денне 2/2 Заочне 0,5/0,5	Передумови формування країнознавчої науки в туризмі. Система географічних наук в туризмі. Особливості та специфіка туристичного країнознавства. Категорійний апарат туристичного країнознавства. Туристичний центр. Туристська дестинація. Система країнознавчої інформації. Джерельна база країнознавчих досліджень в туризмі. Структура та характеристика джерел країнознавчої інформації для цілей туризму. Методика та технологія пошуку, накопичення і обробка країнознавчої інформації. Типова програма країнознавчого дослідження в туристичному бізнесі.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2	Туристичне регіоназнавство	Денне 2/2	Районування як основний метод країнознавчого дослідження в туризмі. Принципи та критерії районування в туризмі. Поняття регіону. Регіоналізація. Підходи до визначення регіонів, їх різномасштабність. Межі регіону. Супермакрорегіон, макрорегіон, субрегіон, мезорегіон, мікрорегіон. Історико-географічні регіони. Сучасні підходи до регіонального поділу світу. Туристичні регіони світу.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3	Природно-географічна характеристика	Денне 4/4 Заочне 0,5/0,5	Географічна характеристика країни с точки зору туризму. Опис території країни, її властивостей і складу. Визначення географічного положення країни. Географічне положення як умова розвитку туризму в країні. Послідовність опису природного середовища країни. Природні умови та природні ресурси країни, що мають інтерес для туризму. Туристична характеристика клімату в країні. Туристична характеристика морів, річок, озер та болот. Підземні води та їх роль у підвищенні туристичної привабливості країни чи регіону. Туристична характеристика рослинного та тваринного світу країни. Визначення природних рослинних зон країни.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
4	Політична, економічна та історична характеристика країн	Денне 2/2 Заочне 0,5/0,5	<p>Вплив політичних умов у країні на розвиток туризму. Політична характеристика держави. Суверенітет держави. Визначення наявності залежних та спірних територій. Політичні конфлікти та "гарячі точки". Визначення форми правління в країні (монархія, республіка, країни Співдружності, джамахирія) та форми державного устрою (унітарна, федеративна та конфедеративна держава).</p> <p>Економічні умови в країні та їх вплив на розвиток туризму. Оцінка рівня економічного розвитку країни та його вплив на туризм. Визначення укладу економіки країни та головних статей експорту та імпорту. Оцінка галузевої структури економіки, що має вплив на розвиток туризму.</p> <p>Роль історичної інформації в підвищенні туристичної привабливості країни. Основні напрямки історичної характеристики країни для сфери туризму.</p>	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5	Соціальна та культурна характеристика країни	Денне 4/4 Заочне 0,5/0,5	<p>Населення країни як фактор (умова) та суб'єкт розвитку туризму в країні. Значення демографічної характеристики населення для визначення туристичної привабливості країни.</p> <p>Визначення расового, етнічного та національного складу населення, національних меншин та аборигенів. Релігійна приналежність людини як важлива складова туристичного вивчення народів країни.</p> <p>Необхідність врахування культурних традицій народу в туристичній характеристиці країни. Етнічні, етнографічні та національні традиції. Опис звичаїв, обрядів, ритуалів та церемоній. Народні свята, фестивалі та ярмарки в країні. Характеристика національного одягу, народної творчості та ремесел.</p>	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
6	Спеціальна туристична характеристика країни	Денне 2/2 Заочне 0,5/0,5	<p>Послідовність туристичного опису країни. Стан розвитку туристичної галузі в країні та її місце на міжнародному ринку туристичних послуг. Структура та динаміка туристських потоків, грошових надходжень та витрат. Види туристичних ресурсів. Об'єкти туризму за їх класифікацією. Основні туристські дестинації країни. Туристські атракції. Рекреаційні зони, курорти та парки. Розроблені туристичні маршрути. Розвинуті види туризму в країні та їх географія. Органи управління туризмом та туристична політика.</p>	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
7	Європейський туристичний макрорегіон	Денне 4/4 Заочне 0,5/0,5	Структура та загальна характеристика європейського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн СНД, зарубіжної Європи та країн Східного Середземномор'я. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
8	Близькосхідний туристичний макрорегіон	Денне 2/2 Заочне 0,5/0,5	Структура та загальна характеристика Близькосхідного туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Південно-Західної Азії, Єгипту та Лівії. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
9	Південно-Азійський та Азійсько-Тихоокеанський туристичні макрорегіони	Денне 2/2	Структура та загальна характеристика Південно-Азійського та Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Південної, Південно-Східної, Східної Азії, Австралії та Океанії. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
10	Африканський туристичний макрорегіон	Денне 2/2	Структура та загальна характеристика Африканського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Африки (крім Лівії та Єгипту). Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
11	Американський туристичний макрорегіон	Денне 2/2 Заочне 0,5/0,5	Структура та загальна характеристика Американського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Північної, Південної, Центральної Америки, острівних країн і територій Карибського басейну. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Вишневська О. О., Парфіненко А. Ю., Сідоров В. І. Туристичне країнознавство : підручник / О. О. Вишневська, А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідоров. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 594 с.
2. Кузик С. П. Географія туризму: навчальний посібник / С. П. Кузик. – К. : Знання, 2011. – 271 с.
3. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю. Туристичне країнознавство. Європа Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Центр учбової літератури, 2009. 224 с.
4. Масляк П.О. Країнознавство. Підручник. - К.: Знання, 2008. - 292 с.
5. Масляк П. О. Рекреаційна географія. Навчальний посібник. – К.: Знання, 2008. – 343 с.
6. Парфіненко А. Ю. Туристичне країнознавство. Навчальний посібник для ВНЗ / А. Ю. Парфіненко. – Х. : Бурун Книга, 2009. – 288 с.
7. Рутинський М.Й. Географія туризму України. Навч.-метод. посібн.: – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
8. Скрипник Н. Я. Рекреаційна географія [текст] : навч. посіб. / Н. Я Скрипник., А. М. Сердюк. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 296 с.
9. Семенов В.Ф., Стеценко С.В., Олійник В.Д. Туристичне країнознавство. Навчальний посібник. Одеса: Атлант; ОДЕУ, 2010. 340 с.
10. Шуканова А.А. Туристичне країнознавство. Методичні рекомендації з освоєння дисципліни для студентів II курсу спеціальності 242 Туризм. – Полтава, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, 2019. – 24 с.

Інформаційні ресурси.

1. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
3. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
4. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
5. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04.10.2018. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizm-bakalavr.pdf>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30

Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаково для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

